

نتیجه ما و همه پدیده‌های جهان در پرده آموختن و عطف شدن نیازمند به وجود ای هستیم که وجودش از خودش و عین ذاتش باشد

در آیات زیر تدبّر کنید و به سؤالات پاسخ دهید.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَيُّ مَرَدَمٍ

أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَلِيمٍ

وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ وَخَدَا اسْتِ كِه [تَنْهَا] بِي نِيَازِ سْتَوْدِه اسْتِ.

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ هَرِ اَنْچِه در آسْمَانِ هَا وَ زَمِينِ اسْتِ، پِيوسْتِه از او درخواسْتِ مِي كَنْدِ.

كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ اوهمواره دست اندرکار امری است.

۱- فکر می کنید چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟ زیرا در تمامی جهات هم در پیدایش و هم در بقا به خدا نیازمند است

۲- نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟ هم بر پیدایش و هم در سایر زمینه ها حاصل نعمت عمر است به خدا نیازمند است

۳- چرا خداوند هر لحظه دست اندرکار امری است؟ نیاز دائمی موجودات به خداوند و طلب فیض دائمی از خداوند باعث می شود که او دائماً دست اندرکار امری باشد این چنین نیست که خداوند چیزی را بیافریند و او را به حال خود رها کند. بلکه همواره امور هستی را تدبیر و اداره می کند

مقصود امام علی علیه السلام از اینکه می فرماید

مَا رَأَيْتُ شَيْئًا هِجْ چِيزِي رَا نَدِيدَم

اَلَا وَ رَأَيْتُ اَللَّهَ مَكْرَ اَيْنَكِه خَدَاوَنْد رَا

قَبْلَه وَ وَ بَعْدَه وَ وَ مَعَه قَبْل وَ بَعْد وَ بَا اَنْ دِيدَم

اساس کردن وجود خدا در هستی به واسطه معرفت امام علی علیه السلام. با توجه به اینکه موجودات جهان جلوه خدا هستند انسان را به مرحله شعور خدا می رساند از این رو اگر انسان در مفلوحت و دقت و تفکر کند به خداشناسی می رسد.

درس دوم یگانه بی همتا

جزوه مسیر برتر دین و زندگی دوازدهم مشترک

تهیه کننده : منصور پیرزاده

وقتی خود را با دیگران یعنی کسانی که در کشت زمین دغالتی نداشتند مقایسه می کند می بیند که این که حاصل دسترنج **کشاورز** خودش است.

اما وقتی رابطه خود با خدا را بررسی می کند هم خودش و هم نیرو و توان از آن خداست و کشت و زرع رو بر اساس استعدادهایی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است در نتیجه درمی یابد زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت و خداست و باید شکرگزار او باشد.

شکر و مراتب آن

تعریف : شکر به معنای شریک قرار دادن برای خدا

هر کسی که معتقد باشد خداوند شریک دارد **مشکر** به حساب می آید

شکر نیز مانند توفیق درجاتی دارد.

شکر در خالقیت

اگر کسی معتقد باشد این جهان را چند خالق آفریده اند گرفتار شکر در خالقیت شده است.

۱- تصور اینکه چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان و یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند به معنای آن است که هر کدام از آنها مصدور و ناقص است و به تنهایی نمی تواند کل جهان را خلق کند.

۲- همچنین به معنای آن است که هر یک از این خدایان کمالاتی را دارد که دیگر این کمالات را ندارد وگرنه عین هم دیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند چنین خدایان ناقصی خود نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف می نماید پس از حضور چندخدایی صحیح نیست و خدای واحد آفریننده جهان است

شکر در مالکیت

اعتقاد به اینکه علاوه بر خدا و در کنار او دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند.

اگر کسی معتقد به شکر در خالقیت باشد معتقد به شکر در مالکیت نیز خواهد بود.

شکر در ولایت

اعتقاد به این که علاوه بر خدا و در کنار او دیگرانی هستند که سرپرستی جهان را بر عهده دارند.

خودشان حق تصرف در جهان را دارا می باشند

جزوه مسیر برتر دین و زندگی دوازدهم مشترک

تهیه کننده : منصور پیرزاده

← اعتقاد به اینکه علاوه بر خدا و در کنار او دیگرانی نیز هستند که تدبیر و موفقات را برعهده دارند.

← اگر کسی در کنار ربوبیت الهی برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه‌ای باز کند و گمان کند کسی شرک در ربوبیت

می تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار شرک شده است.

مرز تومیر و شرک کجاست؟ اگر کسی شفا از دکتر بخواهد یا طلب آموزش از اولیای الهی را داشته باشد که گرفتار شرک شده است؟

← خداوند رابطه علیت را میان پدیده‌های جهان ماکم کرده است و آتش موجب گرما و روشنی و دارو سبب شفا و بهبودی پزشک وسیله درمان است- معمار عامل بنای ساختمان و معلم نیز وسیله تعلیم و تربیت است.

← در امور معنوی نیز همین‌گونه است دعا سبب آموزش صدقه موجب دفع بلا صلح رمح موجب افزایش طول عمر است.

← همه این روابط توسط خود خداوند طراحی شده و به اذن و اراده او صورت می‌گیرد.

← بنابراین کسی که برای آموختن نزد معلم می‌رود یا برای درمان به پزشک مراجعه می‌کند نه تنها معلم و پزشک را شریک خداوند قرار نداده بلکه به قانون الهی عمل کرده است.

اولاً

← همانگونه که درفواست از پزشک برای درمان بیمار منافاتی با تومیر ندارد درفواست از اولیای الهی برای اجابت فواسته‌ها نیز منافاتی با تومیر ندارد زیرا پزشک به واسطه استغاره از اسباب مادی و اولیای الهی به واسطه اسباب غیر مادی و با اذن خداوند این کار را انجام می‌دهند.

← عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله و اولیای دین در برآورده کردن حاجات انسان وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خداوند بدانیم.

ثانیاً

← اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درفواست اولیا از خداوند و به اجازه خدا بدانیم عین تومیر است و از این جهت مانند اثر شفا بخشی داروست که خداوند به آن بفرستد است.

← این توانایی تنها به زمان حیات دنیوی پیامبر اکرم صلی الله اقتصاص ندارد و پس از رحلت ایشان نیز استمرار دارد به عبارت دیگر روح مطهر رسول خدا پس از رحلت زنده است و می تواند به انسانها یاری برساند.

← اکنون اگر ما از رسول خدا صلی الله چیزی درفواست کنیم درفواست از جسم ایشان نیست بلکه از حقیقت روحانی و معنوی ایشان است.

← جریان تکفیر در سال‌های اخیر برقی از جوامع و کشورهای اسلامی را گرفتار خود کرده است پیروان این جریان

فکری خشک و غیر عقلانی با تفکر غلطی که درباره توحید و شرک دارند هر مسلمانی را که مانند آن‌ها

نمی‌اندیشند مشرک و کافر می‌فوانند و گاه کشتن او را واجب می‌پندارند.

← پیروان این جریان فکری می‌گویند توسل به پیامبران و معصومین شرک طلب دعا و شفیع قرار دادن

دیگران برای اینکه خدا انسان را ببفشد شرک است و همچنین معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان

ممسوب نمی‌شود.

← متأسفانه این جریان بزرگترین ضربه را بر اسلام وارد کرد و سبب تنفر برقی از مردم جهان از دین اسلام شد.

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

پیام آیه

-توحید در خالقیت به این معناست که تنها مبداء و خالق جهان خداست و جهان از یک اصل پدید آمده است.

-خداوند سرپشمه همه فوئی‌ها و زیبایی‌هاست و هر کمال و غیر از او نشأت می‌گیرد.

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ

پیام آیه

-خدا مالک نظام آفرینش است و در مالکیت خود شریک و همتایی ندارد.

-عدلت این عبارت قرآنی یعنی توحید در مالکیت توحید در خالقیت است.

مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ

پیام آیه

-از این آیه توحید در ولایت برداشت می‌شود.

-چون خداوند تنها مالک حقیقی جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست هرگونه تصرف و تغییر در جهان حق خداوند و شایسته

اوست دیگران بدون اجازه او نمی‌توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند.

قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَعْبُدُوا رَبَّ وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ

پیام آیه

-شرک در ربوبیت به صورت استفهام انکاری نفی شده است.

-توحید در ربوبیت به معنای تدبیر الهی در همه مخلوقات وجود دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾. اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾. وَكَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

پیام آیه

- از آیه اول و چهارم اصل توفید در تمامی مراتب و یگانگی خداوند برداشت می شود.

- قرآن کریم یگانگی و بی همتایی و بی ماندی خداوند را یادآوری می کند.

- آیه دوم خدا را تنها مریع رفع نیازهای مخلوقات معرفی کرده است.

- آیه سوم هرگونه صفت نقصی صفات سلبی مانند ترکیب و داشتن اجزا به وجود آمدن از شیء دیگر را از خداوند سلب می کند.

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا قُلِ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ.

پیام آیه

- مفاهیم توفید در ربوبیت مردودیت شرک در ولایت و مالکیت مردودیت شرک در خالقیت و تأکید بر توفید در خالقیت به ترتیب از این آیه برداشت می شود.

- در این آیه به نفی ولایت غیر خدا طاغوت و معبودهای دروغین به صورت استفهام انکاری برای درک بهتر و بیشتر مطابق مطرح شده است.

پرسش های امتحانی

۱- باغبانی که پرورش درختان او را نتیجه تدبیر مستقل خود می داند به کدام مرتبه شرک گرفتار شده

است؟ شرک در ربوبیت

۲- اعتقاد به اینکه خداوند جهان را اداره می کند و به سوی مقصد معین هدایت می نماید بیانگر چه توحیدی

است؟ شرک در خالقیت

۳- اعتقاد به تعدد خدایان چه شرکی نامیده میشود؟ شرک در خالقیت

۴- مهمترین اعتقادی که مانند روح در پیکره معارف و احکام دین حضور دارد کدام است؟ توفید

۵- اگر خداوند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را ولی انسانها معرفی می کند به چه معناست؟

برین معناست که خداوند به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است

۶- اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد گرفتار چه شرکی نیز شده است؟ شرک در مالکیت

چه کسی مشرک به حساب می آید؟ هر کس که معتقد باشد خداوند شریک دارد مشرک به حساب می آید

۷- با التزام به کدام شعار اسلام همه زندگی فرد تازه مسلمان در رابطه با خدا و خویشن متحول می شود؟

لا اله الا الله

۸- جعفر بن ابی طالب در حبشه ایمان به کدام صفات پیامبر را بیان کرد؟ گفت به صداقت امانتداری و عفتش ایمان

دارم

۹- ضربه جریان تکفیری بر اسلام چه بود؟ سبب تنفر برخی از مردم جهان از اسلام شد

۱۰- اگر کسی شفای بیماری را از اولیای خدا درخواست کند در چه صورتی گرفتار شرک شده است؟

همان طور که درخواست از پزشک برای درمان بیمار با توفیق منافاتی ندارد درخواست از اولیای الهی برای شفای بیمار نیز با توفیق منافاتی ندارد زیرا آنان به واسطه اسباب غیر مادی و با اجازه خداوند این کار را انجام می دهند این درخواست وقتی موجب شکل می شود که این توانایی را از خود آنان بدانیم در حالی که آنان به اذن خداوند شفا میدهند که عین توفیق است

۱۱- استدلال کنید چرا برای جهان آفرینش چند مبدا و خالق نمی توان تصور کرد؟ این تصور که چند خدا وجود دارد و

هر کدام خالق بخشی از جهان هستند یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند به معنای آن است که هر کدام از آنها را محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی را دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه این هم دیگر می شود و دیگر چند خدا نیستند چنین خدایانی ناقص خود نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیاز احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید پس تصور چندخدایی صحیح نیست و خدای واحد آفریننده جهان است.

۱۲- نتایج گفتن لا اله الا الله برای گرویدن به اسلام را بنویسید؟ با گفتن لا اله الا الله تمام امکام و حقوق

اسلامی فرد کوبنده آن به رسمیت شناخته می شد و دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می گردد که در زمره برادران و خواهران دینی قرار می گرفت جمله لا اله الا الله فقط یک شعار نبود بلکه التزام به آن همه زندگی فرد تازه مسلمان را در رابطه با خدا خویشن خانواده اجتماع و دیگر مملووقات تغییر میداد

۱۳- جریان تکفیری شامل چه کسانی است؟ در سال های اخیر برخی از جوامع و کشورهای اسلامی گرفتار جریان فکری فحشک و

غیر عقلانی شده اند که با تفکر غلطی که در باره توفیق و شرک دارند هر مسلمانی را که مانند آن ها نمی انریشد مشترک و کافر می خوانند و که کشتن او را واجب می شمارند کسانی که دارای این جریان فکری هستند را تکفیری می نامند

۱۴- نمونه هایی از اعتقادات باطل پیروان جریان تکفیری را ذکر کنید؟ جریان می گویند توسل به پیامبران و معصومین

شرک است طلب دعا و شرفی قرار دادن دیگران برای اینکه خداوند انسان را ببشد شرک است و همچنین معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان مسوب نمی شود

۱۵- نمونه هایی از توسل را که در قرآن کریم و روایات اسلامی آمده است ذکر کنید؟ قرآن کریم نقل می کند که فرزندان یعقوب علیه السلام از پدرشان درخواست کردند که برای آنها طلب آموزش کند و یعقوب علیه السلام نیز به آنها وعده دعا داد در تاریخ آمده است که مسلمانان در زمان پیامبر صلی الله برای درخواست دعا نزد آن حضرت می آمدند و پس از رحلت ایشان نیز کنار قبر ایشان می رفتند و یا از دور درخواست خود را مطرح می کردند

تعريف اصطلاحات

۱۶- توحيد: اعتقاد به فرای یگانه یکتا و بی همتا

۱۷- شرک: شرک به معنای شریک قراردادن برای خدا است

۱۸- توحيد در خالقیت: توحيد در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است موجودات همه مفلوق او هستند و در کار آخرین شریک و همثایی ندارد

۱۹- توحيد در مالکیت: هر کس چیزی را پروردگار می آورد مالک آن است از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز است

۲۰- توحيد در ولایت: هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد اما دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند به این حق تصرف ولایت و سرپرستی می گویند

۲۱- توحيد در ربوبیت: رب به معنای مالک و صاحب اشیاء است که تدبیر و پرورش مفلوق به دست اوست هر کس که خالق و مالک و ولی یه چیزی باشد می تواند آن را تدوین کرده و پرورش دهد از آنجا که خداوند تنها خالق مالک و ولی جهان است تنها رب هستی نیز می باشد

۲۲- شرک در ربوبیت: عبارت است از اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او دیگرانی نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارد اگر کسی در کنار ربوبیت الهی برای خود یا سایر مفلوقات حساب جداگانه باز کند و گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار شرک شده است

۲۳- شرک در خالقیت: اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خالق آفریده اند گرفتار شرک در خالقیت شده است

۲۴- شرک در مالکیت: عبارت است از اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند در کنار دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند

۲۵- شرک در ولایت: عبارت است از اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند و خودشان حق تصرف در جهان را دارا میباشند.

پاسخ فعاليتها و اندیشه و تحقيق

با توجه به اهميت سوره توحيد و جاىگاه آن در قرآن كريم در آيات اينصورت تدبر كنيد و پيام هاى آن را به دست آوريد
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ﴿۱﴾. اللّٰهُ الصَّمَدُ ﴿۲﴾. لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿۳﴾. وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿۴﴾
از آيه اول و چهارم اصل توحيد و يگانگى خداوند در تمامی مراتب برداشت می شود علت اينکه خداوند زاینده و زاینده شده نیست
بی نیازی و سایر موهوبات است

آيه دوم خدا را تنها مبرع رفیع همه نیازهای مفلوقات معرفی کرده است

با توجه به آيه ۱۶ سوره رعد به سوالات زیر پاسخ دهید

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلِ اللّٰهُ ۚ قُلْ اَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِاَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى
وَالْبَصِيْرُ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ ۗ اَمْ جَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ۗ قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ.

کسی را می توانیم به عنوان رب خود انتخاب کنیم که اختیار نفع و ضرر خود را و همه مفلوقات را داشته باشد.

کسی که اختیار سود و زیان خودش را ندارد نمی تواند سرپرست ولی دیگران باشد

در چه صورت جا داشت که مردم در اعتقاد به توحيد در شك بیفتند؟ اگر غير از خدا کسی یا چیزی توانایی خلق کردن را داشت یا
اختیار نفع و ضرر خود را داشت

مراتب توحيد یا شرک را در آيات ذکر شده مشخص کنید؟

مفاهيم توحيد در ربوبیت مردودیت شرک در ولایت و مالکیت مردودیت شرک در خالقیت و تکلیف بر توحيد در خالقیت به ترتیب از این
آيه برداشت می شود

https://t.me/din_masir_bartar